

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_17635

Θέμα 3^{ον} Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 1-19**A. ΚΕΙΜΕΝΟ****ΑΝΤΙΓΟΝΗ**

Ὡ κοινὸν αὐτάδελφον Ἰσμῆνης κάρα,
ἄρ' οἶσθ' ὅ τι Ζεὺς τῶν ἀπ' Οἰδίπου κακῶν
ὁποῖον οὐχὶ νῶν ἔτι ζώσαιν τελεῖ;
Οὐδὲν γὰρ οὔτ' ἀλγεινὸν οὔτ' ἄτης ἄτερ
οὔτ' αἰσχρὸν οὔτ' ἄτιμόν ἐσθ', ὁποῖον οὐ
τῶν σῶν τε κἀμῶν οὐκ ὅπωπ' ἐγὼ κακῶν.
Καὶ νῦν τί τοῦτ' αὖ φασι πανδήμῳ πόλει
κήρυγμα θεῖναι τὸν στρατηγὸν ἀρτίως;
Ἔχεις τι κείσῃκουσας; ἦ σε λανθάνει
πρὸς τοὺς φίλους στείχοντα τῶν ἐχθρῶν κακά;

ΙΣΜΗΝΗ

Ἐμοὶ μὲν οὐδεὶς μῦθος, Ἀντιγόνη, φίλων
οὔθ' ἠδύς οὔτ' ἀλγεινὸς ἵκετ' ἐξ ὄτου
δυοῖν ἀδελφοῖν ἐστερήθημεν δύο,
μιᾶ θανόντοιν ἡμέρα διπλῆ χερί·
ἐπεὶ δὲ φρουδὸς ἐστὶν Ἀργείων στρατὸς
ἐν νυκτὶ τῇ νῦν, οὐδὲν οἶδ' ὑπέρτερον,
οὔτ' εὐτυχοῦσα μᾶλλον οὔτ' ἀτωμένη.

ΑΝ. Ἦδη καλῶς, καὶ σ' ἐκτὸς αὐλείων πυλῶν
τοῦδ' οὔνεκ' ἐξέπεμπον, ὡς μόνη κλύοις.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ὡ κοινὸν αὐτάδελφον ... τῶν ἐχθρῶν κακά;****(Μονάδες 30)**

Ὡ Ἰσμήνη ἀδελφή μου ἀπὸ το ἴδιο αἷμα, ἀραγε ξέρεις ἀν ὑπάρχει καμιά συμφορὰ που μας κληροδότησε ὁ Οιδίπους καὶ νὰ μὴν τὴν ἔστειλε ὁ Δίας σε μας τὶς δυο που ζούμε ἀκόμη (ὅσο ζούμε ἀκόμη); Γιατί δὲν ὑπάρχει τίποτα οὔτε δυσάρεστο οὔτε γεμάτο συμφορὲς οὔτε που νὰ φέρνει ντροπὴ οὔτε ἐπονείδιστο, που ἐγὼ νὰ μὴν ἔχω δεῖ μέσα στα δικά σου καὶ στα δικά μου βάσανα (νὰ ἀνήκει). Καὶ τώρα τι εἶναι πάλι αὐτὴ ἡ διαταγή που λένε ὅτι διακήρυξε ὁ στρατηγὸς πρὶν ἀπὸ λίγο σε ολόκληρη τὴν πόλη; Ξέρεις τίποτα καὶ ἔχεις ἀκούσει; ἢ σου διαφεύγει ὅτι ἀπειλοῦν τοὺς ἀγαπημένους μας κακά που ταιριάζουν στους ἐχθρούς;

2. Σε ποιες αἰτίες οφείλονται οἱ συμφορὲς τῶν Λαβδακιδῶν, σύμφωνα με τὸν μῦθο;**(Μονάδες 10)**

Σύμφωνα με τὸν μῦθο, ὁ Κάδμος, ἰδρυτὴς τῆς Θήβας, σκότωσε τὸ ἱερὸ φίδι τοῦ Ἄρη που φύλαγε τὴν πηγὴ τοῦ θεοῦ. Ὁ ἐγγονὸς τοῦ Λάβδακος καταδίωξε τὴ λατρεία τοῦ θεοῦ Διονύσου καὶ ἀμάρτησε κατὰ τοῦ θεοῦ. Ὁ γιος τοῦ Λαῖος ἀπήγαγε τὸν γιο τοῦ Πέλοπα Χρῦσιππο καὶ ὁ Πέλοπας τὸν καταράστηκε νὰ πεθάνει ἀτεκνός ἢ νὰ σκοτωθεῖ ἀπὸ τὸ παιδί του. Ἀπὸ ἐκεῖ ξεκινοῦν οἱ συμφορὲς τοῦ γένους τῶν Λαβδακιδῶν, που γιὰ τρεῖς συνεχόμενες γενιὲς υποφέρουν ἀπ' αὐτὴ τὴ βαριά κατὰρα.

3. α) τελετὴ, τελεστής, τέλεσμα, θέμα, θέσις: Νὰ κατατάξετε τὶς παραπάνω ετυμολογικὰ συγγενεῖς πρὸς τοὺς ρηματικούς τύπους τοῦ κειμένου *τελεῖ* καὶ *θεῖναι* λέξεις τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γλώσσας στὴν κατάλληλη στήλη, ἀνά-λογα με τὸ τι σημαίνει καθεμία.

ἐνέργεια ἢ κατάσταση	πρόσωπο που ενεργεῖ	ἀποτέλεσμα ἐνέργειας

(Μονάδες 5)

τελετὴ → ἐνέργεια ἢ κατάσταση
τελεστής → πρόσωπο που ενεργεῖ
τέλεσμα → ἀποτέλεσμα ἐνέργειας

θέμα → αποτέλεσμα ενέργειας
θέσις → ενέργεια ή κατάσταση

β) *οἶδα, ὀρῶ, φημί, μῦθος, κλύω*: Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου μία συνώνυμη λέξη της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

(Μονάδες 5)

οἶδα → επίσταμαι
ὀρῶ → θεωρῶ
φημί → λέγω
μῦθος → λόγος
κλύω → ἀκούω

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος